

FöretagarFörbundet

Rädda ROT!

- Så får vi HUS-avdraget att fungera bättre.

Rädda ROT-avdraget!

Sammanfattning

För att möta lågkonjunkturen har Regeringen återinfört ROT-avdraget, omdöpt till "HUS-avdrag" (vi kallar det ROT-avdrag i denna rapport). ROT-avdraget innebär att staten låter dig dra av halva arbetskostnaden på skatten.

Det tycker vi i FöretagarFörbundet är bra. Det minskar de höga skattekilarna på att bygga om hemma och ger människor i många branscher, t.ex. byggare, elektriker, rörmokare, målare, etc. jobb i ett läge när arbetslösheten i dessa delar av ekonomin ökar kraftigt. Samtidigt trängs svartarbete ut från marknaden.

Men allt är inte frid och fröjd. I dag fungerar ROT-avdraget genom att kunden själv hanterar allt pappersarbete. Men från första juli kommer byggföretagen själva att behöva begära ut avdraget från Skatteverket. Ändringen beror på att Regeringen vill att kunden ska kunna få del av avdraget direkt, istället för att behöva vänta på skatteåterbäringen.

Men det sätt som det nya ROT-avdraget fungerar på kan komma att betyda en rad problem i ett läge då många byggföretag redan har problem. Vi vill därför komma med förslag till förbättringar som gör att problemen blir så små som möjligt.

Vad är då problemet med att låta företaget hantera avdraget? Här är de största frågorna som vi tar upp i rapporten:

- Företagen får ta en likviditetsrisk (Företaget ligger ute med pengar till Skatteverket) i ett läge där många företag har problem med likviditeten.
- Dessutom finns en rättslig risk. Vad händer om kunden egentligen inte ägde huset? Vad händer om flera byggare som alla jobbat på ett bygge försöker utnyttja samma begränsade ROT-avdrag? Företaget måste då kräva kunden på ännu mer pengar, vilket kan vara svårt.

Vi försöker därför i den här rapporten reda ut hur ROT-avdraget kan bli effektivare och bättre. Det har vi stöd för från de av våra medlemmar som påverkas av ROT - en stor majoritet är starkt negativa till det nya systemets utformning.

ROT-avdraget i praktiken

Vad ger då ROT-avdrag? Alla kan inte få ROT-avdrag och alla sorters arbeten kan inte dras av. Här är en kort sammanfattning av vad som ger och inte ger dig rätt till ROT-avdrag.

Kortfakta om ROT-avdraget:

Fråga:	Svar:
Hur mycket kan du dra av?	Du kan dra av maximalt 50 000 kronor per år och person för arbetskostnader.
Vem kan få avdraget?	Den som äger ett småhus, fritidshus eller bostadsrätt.
Vilka sorters arbeten kan du dra av?	Arbeten inne i bostaden (ej t.ex. balkongarbeten med andra ord). Vissa markarbeten i nära anslutning till huset.
Påverkar avdrag för hushållstjänster ROT-avdraget?	Ja, de går på samma kvot.
Min fråga finns inte med!	Det här är bara snabbvarianten. Du hittar fler svar längst bak i rapporten.

ROT som det fungerar i dag:

I dag fungerar ROT-avdraget ungefär som det gjort under tidigare ROT-avdrag. Köparen sparar kvitton, skickar in dem till Skatteverket och Skatteverket drar i sin tur av halva arbetskostnaden från köparens skatt.

Det nya HUS/ROT-systemet - fördelar och problem

Vilka är då de viktigaste problemen med det nya ROT-systemet? Det finns tre viktiga områden där företag kan komma att få problem när de tar över hanteringen av avdraget:

Problem 1: Pappersarbete

Att företagen nu själva måste skicka in pappersarbetet till Skattemyndigheten innebär en extra administrativ börda. Särskilt lite mindre företag får det extra jobbigt när ännu mer pappersarbete måste hanteras av dem själva, istället för av den som får avdraget.

Hur mycket pappersarbete rör det sig då om? Så här kommer systemet att fungera i praktiken:

Steg 1: Fakturera kunden halva arbetskostnaden. Här fakturerar företagaren kunden halva arbetskostnaden, inklusive moms på halva arbetskostnaden.

Steg 2: Vänta till kunden betalar.

Steg 3: Ansök om återbetalning från Skatteverket. Ansökan om återbetalning ska innehålla:

1. Namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren,
2. Köparens personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns,
3. Debiterad ersättning för HUS-tjänster, betalt belopp, den dag som betalningen kommit säljaren tillhanda.
4. Det belopp som säljaren begär som utbetalning från Skatteverket.
5. I fråga om ROT-arbete ska begäran även innehålla uppgifter om småhusets eller ägarlägenhetens beteckning eller om arbetet är utfört i en bostadsrätt uppgift om lägenhetens beteckning och föreningens eller bolagets organisationsnummer eller motsvarande.

Steg 4: Vänta cirka 10 arbetsdagar på att Skatteverket ska betala ut pengarna.

Steg 5: (Eventuellt) Om kunden övertrasserat sin HUS-kvot (50 000 kronor per person) eller om annat problem uppstår måste du kräva kunden på icke-utbetalt belopp.

Särskilt för lite mindre företag som utför stora mängder mindre ROT-arbeten kan administrationen av det nya systemet komma att bli mycket betungande.

Problem 2: Likviditetsproblem

Det är också problematiskt att företagen nu måste ligga ute med pengar till Staten. Det beror på att företaget nu bara debiterar kunden halva arbetskostnaden. Sedan måste företaget be Skatteverket att betala den andra halvan.

Skatteverket räknar med att klara att betala ut pengarna på tio dagar i de flesta fall, men hur det kommer att gå i praktiken är en annan femma.

Om vi tar hänsyn till att många mindre företag kan komma att behöva ta några dagar på sig för att hantera pappersarbetet får vi räkna med att företaget tvingas vänta ytterligare några dagar.

Totalt sett kan vi alltså räkna med att företagen får ökade betalningstider på mellan 30-100 procent i och med det nya ROT-systemet. Det är knappast välkommet i ett läge där många företag har svårare än tidigare att klara sitt kassaflöde.

Problem 3: Juridisk risk

Det finns också en rad rättsliga risker, som lätt ger upphov till mer allvarliga problem. Det gäller särskilt fall där företaget misslyckas med att få ut pengarna från Skatteverket. I ett sådant läge måste byggföretaget sedan kräva kunden på pengarna - pengar som det sedan tar ytterligare tid att få ut.

Det kan till exempel gälla om uppgifter det säljande företaget får från köparen angående den aktuella fastigheten visar sig vara felaktiga, varför ROT-beloppet ej utbetalas när uppgifterna överlämnas till Skattemyndigheten.

Ett annat möjligt problem är fall där ROT-avdraget godkänns, men flera hantverkare har deltagit i projektet, och köparen "slår i taket" för avdraget, d.v.s. avdraget överstiger 50 000 kronor.

Hur avgörs vilken hantverkare som får ut vad från Skatteverket i denna situation? Gäller "först till kvarn", eller krävs en civilrättslig process? Vem av hantverkarna blir tvungen att kräva kunden på pengar?

Fördelen: Lägre pris för kunden

Den stora fördelen med den krångliga fakturamodellen är att kunden direkt kan betala bara halva arbetskostnaden. Det är också det Regeringen vill åstadkomma genom att använda fakturamodellen.

Många kunder undviker mycket riktigt helst att ligga ute med pengar till Skattemyndigheten under lång tid. Dessutom är det alltid lättare att sälja när kunden är tvungen att lägga ut mindre kontanter.

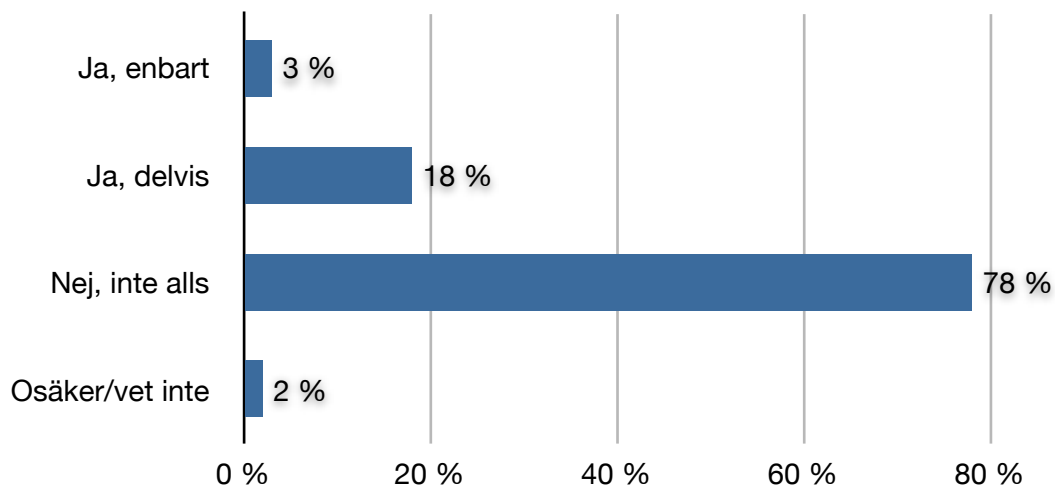
FöretagarFörbundet anser dock att det finns bättre lösningar för att ge kunden sina pengar snabbt, som inte medför ökad administration, sämre kassaflöde och större risk för byggföretagen.

Företagare om ROT och HUS

Vad anser då de företagare som påverkas av ROT och HUS om förändringen av systemet? För att ta reda på det frågade vi 1610 medlemmar i FöretagarFörbundet om hur de påverkas av ROT- och HUS-systemen.

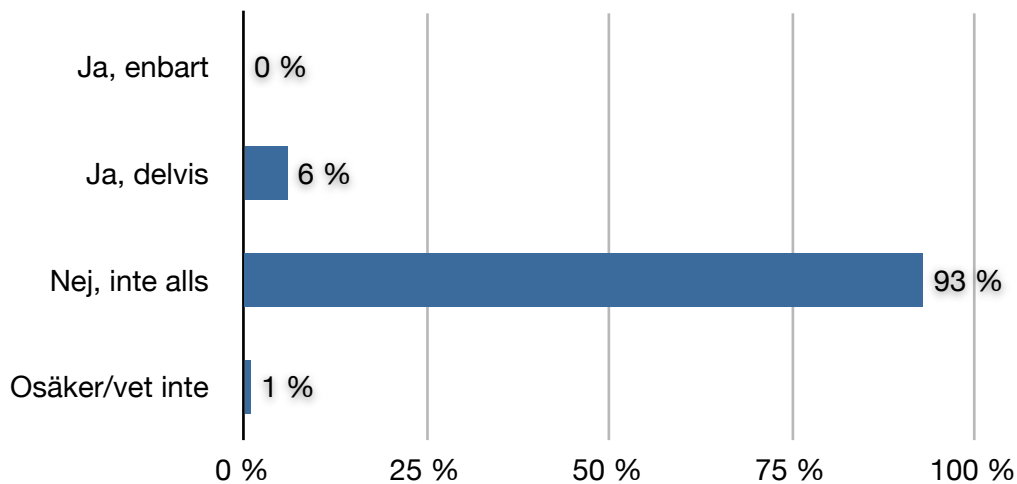
Först tar vi reda på hur många av de tillfrågade som påverkas direkt av ROT- och HUS-systemet, eftersom de säljer de tjänster som systemen omfattar.

Diagram 1: "Säljer ditt företag ROT-tjänster som dina kunder kan göra ROT-avdrag för?"

Totalt cirka 21 procent av de tillfrågade är påverkade av ROT-avdraget. Till det kommer sedan de företagare som påverkas av avdraget för hushållsnära tjänster.

Diagram 2: "Säljer ditt företag så kallade hushållsnära tjänster som dina kunder kan göra skatteavdrag för?"

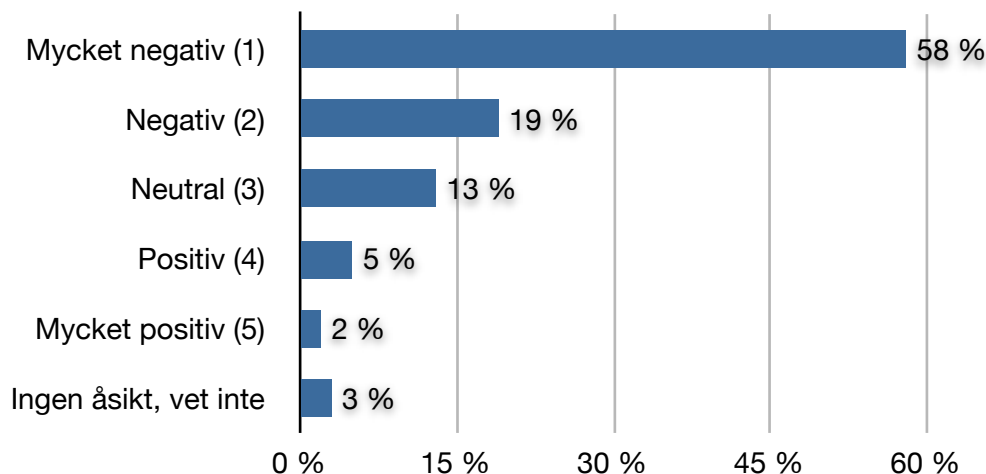
Totalt är 6 procent av de tillfrågade påverkade av systemet för skatteavdrag för hushållsnära tjänster. Det betyder att totalt cirka en fjärdedel av de tillfrågade, eller drygt 400 företagare blir den population vi frågar om hur de ser på det nya systemet för ROT- och HUS-systemet.

Företagare om ROT och HUS

Vad anser då de företagare som påverkas av systemen om den nya fakturamodell som införs från den första juli i år? Det samlade intrycket är att motståndet är kompakt. Bara 7 procent är positiva, medan hela 77 procent är negativa.

Av de negativa företagarna är en stor majoritet "mycket negativ" inställda till det nya systemet.

Diagram 3: "Är du positiv eller negativ till införandet av den nya så kallade fakturamodellen, d v s att köparen får skatteavdraget direkt och att säljaren får ansöka om pengar hos Skatteverket?"

Hur kan vi rädda ROT? Våra förslag till förbättringar:

Med bakgrund i de problem som kan uppkomma efter den första juli, och det starka motståndet bland de berörda företagen, vad kan då göras om farhågorna om ROT:s framtid besannas? Här är våra förslag till förbättringar:

1: Behåll det nuvarande systemet för ROT, där kunden själv hanterar pappersarbetet. Att använda ett beprövat system gör att företagen slipper de risker och omställningskostnader vi redovisat i denna rapport.

2: Gör det enklare för kunden att jämka ROT-avdraget. På så vis kan vi behålla dagens ROT-system, samtidigt som kunden slipper ligga ute med pengar till Skatteverket under lång tid.

3: Behåll den gamla uppdelningen i arbetskostnad och materialkostnad. Begreppet "maskinkostnad" bör skrotas. Skatteverket har korrekt påpekat att det är svårt att i praktiken särredovisa en maskinkostnad.

4: Alla markarbeten bör ingå i ROT-avdraget för enklare administration och mindre risk för felbedömningar

Dessutom kan Regeringen göra ROT-avdraget mer effektivt genom att **utvidga det till även Bostadsrättsföreningar och Hyresfastigheter.** Det skulle dock till skillnad från förslagen ovan innebära en större budgetbelastning.

Oppositionspartierna, d.v.s. socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet har gemensamt kommit med just ett sådant förslag.